

Vážený pan ministr
MUDr. Svatopluk Němeček, MBA
Ministerstvo zdravotnictví ČR
Palackého nám. 4
128 01 Praha 2

V Praze dne 5. března 2015
č.j. 43 – 3/2015

Věc: vyjádření k systému očkování v ČR

Vážený pane ministře,

dovolte mi obrátit se na Vás v následující záležitosti. V poslední době narůstají aktivity odpůrců očkování, kteří již neútočí jen proti povinnému očkování, ale snaží se zpochybnit i očkování jako takové. Konzultoval jsem dvě naše odborné společnosti, Českou vakcinologickou společnost ČLS JEP a Odbornou společnost praktických dětských lékařů ČLS JEP, s tímto závěrem:

Nezbytnost očkování na populační úrovni řeší jednotlivé země různým způsobem. Je nepochybné, že vysoká proočkovanost je jednoznačně v zájmu státu a systému veřejného zdravotnictví. Individuální rozhodování o vlastní osobě nemůže být upřednostňováno před zájmem celku. V populaci existuje jisté procento jedinců, které očkovat nemůžeme pro přítomnost absolutních kontraindikací. Tyto jedince můžeme ochránit pouze nepřímo proočkováním všech v okolí, neboť jinou možnost v podstatě nemají. Nedomníváme se, že povinnost očkování jde proti Základní listině práv a svobod, protože některé paragrafy této listiny ji umožňují a pro řadu veřejně-zdravotnických opatření je tento přístup dokonce nutný. Otázka však nestojí, zdali očkovat povinně či nepovinně po formální stránce. Je pravdou, že většina zemí nemá povinnost očkování zakotvenou zákonem, avšak vymahatelnost je jednoznačně umožněna nepřímou formou. Nejčastějším případem je, že neočkovaný jedinec nemůže vstoupit do školního či jiného kolektivu. Tedy schopnost vymoci toto opatření z úrovně státu je velmi silná. Ústavnost tohoto opatření byla nedávno potvrzena nálezem Ústavního soudu ČR.

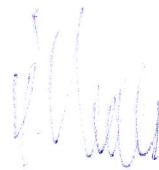
Celý systém nepochybně není o sankcích, ale o schopnosti udržet dostatečně vysokou proočkovanost. V Evropě se proočkovanost pohybuje na úrovni 90, 95 i více procent.

Naši praktičtí lékaři pro děti a dorost se ale stále častěji ve svých ordinacích setkávají s rodiči, kteří buď očkování odmítají, nebo požadují individuální očkovací plány v nejrůznějších modifikacích. Obor praktické lékařství pro děti a dorost je přitom oborem, který se z velké části zabývá prevencí. Očkování proti závažným infekčním nemocem považujeme za moderní a efektivní nástroj prevence.

V případě, že bude tento antivakcinační trend pokračovat, a dojde k poklesu proočkovanosti pod nutnou mez, obáváme se, že budou praktičtí dětské lékaři muset u dětí, o které pečují, řešit závažné případy preventabilních onemocnění se všemi důsledky.

Můžeme jistě diskutovat, jestli aplikovat v podmínkách České republiky systém přímé nebo nepřímé vymahatelnosti očkování ve veřejném zájmu, avšak účinnost a prospěšnost očkování je ve světle medicíny založené na důkazech naprosto nezpochybnitelná. Proto tedy Česká lékařská společnost J. E. Purkyně ČLS plně podporuje dosažení vysoké proočkovanosti populace odpovídající jiným evropským zemím vhodnou zákonnou úpravou.

S díky za pochopení a s pozdravem

prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc.
předseda ČLS JEP